

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 8C/320/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4615208467
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Mihalíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2016:4615208467.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou JUDr. Renátou Mihalíkovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti odporcovi: Y. L., V.. XX.XX.XXXX, P. I. XXX, o zaplatenie 262,97 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 180 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 24.10.2012 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 6,09 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 26,54 eur, k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.09.2015 sa pôvodný navrhovateľ (Consumer Finance Holding a.s.) domáhal od odporcu zaplatenia sumy 262,97 eur s príslušenstvom, titulom nesplatennej pôžičky.

Návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzavrel dňa 18.04.2012 zmluvu o pôžičke č. 20198805, na základe ktorej bola odporcovi poskytnutá pôžička vo výške 300 eur, ktorú mal odporca splácať v pravidelných 12-tich mesačných splátkach po 20,58 eur. Navrhovateľ zároveň v podanom návrhu uviedol, že do podania návrhu odporca z uvedenej zmluvy zaplatil sumu 60 eur. Tým, že odporca porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas (v súlade so zmluvou a podmienkami), navrhovateľ listom zo dňa 26.09.2012 označeným ako predžalobná upomienka, vyzval odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo a žiadal, aby celkovú istinu vo výške 255,20 eur zaplatil najneskôr do 3 dní od doručenia tejto upomienky. Uvedená zásielka bola odporcovi, podľa predloženej fotokópie doručky, doručená dňa 20.10.2012.

V priebehu konania bola predmetná pohľadávka voči odporcovi postúpená, na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.11.2015 medzi postupcom Consumer Finance Holding, a.s. a súčasným navrhovateľom ako postupníkom, na súčasného navrhovateľa. Tunajší súd na základe uvedenej skutočnosti a podaného návrhu, uznesením č.k. 8C/320/2015-35 zo dňa 19.02.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.05.2016, pripustil, aby pôvodný navrhovateľ t.j. spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., z konania vystúpil a na jeho miesto vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o.

Odporca sa k doručenému návrhu nevyjadril.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia a hodnotu sporu, rozhodol súd vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to najmä zmluvou o pôžičke zo dňa 18.04.2012 vrátane všeobecných obchodných podmienok veriteľa, predžalobnou upomienkou zo dňa 26.09.2012, prehľadom splátok a úhrad k predmetnej pôžičke, a zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa (spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.) ako veriteľ uzatvoril dňa 18.04.2012 s odporcom ako dlžníkom zmluvu o poskytnutí pôžičky (Quatro) č. 20198805 na základe ktorej poskytol odporcovi pôžičku vo výške 240 eur, ktorú sa odporca zaviazal splácať v 12-tich mesačných splátkach po 20,58 eur. Predmetná pôžička bola v zmysle zmluvy úročená ročnou úrokovou sadzbou 76,08 %. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) podľa zmluvy predstavovala 76,08 %, priemerná RPMN bola vo výške 41,82 %. V rámci konečnej splatnosti pôžičky je uvedený údaj 04/2013. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky právneho predchodcu navrhovateľa (ďalej len VOP), ktoré vo forme ako boli súdu doručené, sú písané drobným a ťažko čitateľným písmom.

Pôvodný veriteľ písomným podaním, označeným ako predžalobná upomienka, zo dňa 26.09.2012, vyzval odporcu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo a zároveň ho vyzval, aby celkovú istinu vo výške 255,20 eur uhradil obratom, najneskôr však do troch dní od doručenia upomienky. Podľa predloženého dokladu o doručovaní bola uvedená zásielka odporcovi doručená dňa 20.10.2012.

Z predloženého prehľadu splátok a úhrad pôžičky, súd zistil, že odporca na poskytnutú pôžičku celkovo splatil pôvodnému navrhovateľovi sumu 60 eur dňa 18.04.2012.

Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.05.2014 (ďalej len Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1- 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpísaním zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 - 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení platnom do 31.12.2012 (ďalej len zák. č. 129/2010 Z. z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a, b) zák. č. 129/2010 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2, písm. c), písm. f), písm. k), písm. x), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: (c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, (f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, (k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, (x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) zák. č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V danom prípade navrhovateľ odvodzuje svoj nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pri uzatváraní ktorej bol odporca v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že spoločnosť právneho predchodcu navrhovateľa mala v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou upravenou v zákone č. 129/2010 Z.z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv predpisom lex specialis a podľa názoru konajúceho súdu ide aj v prípade predmetného úveru o spotrebiteľskú zmluvu. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 129/2010 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj podľa § 54 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona (Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Súd teda úverový vzťah zmluvných strán posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ako aj podľa citovaných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z.

V danom prípade súd zväžil aj označenie odporcu v predmetnej zmluve o pôžičke ako živnostníka, ktoré veriteľ vo svojom formulári použil, a dospel k záveru, že samotné označenie dlžníka - fyzickej

osoby dvojakým spôsobom, raz ako podnikateľ a raz ako fyzická osoba identifikovaná rodným číslom a bydliskom, nie je dôkazom preukazujúcim poskytnutie úveru na podnikateľský účel. Samotný účel ani v zmluve vymedzený nie je. Účel poskytnutých peňažných prostriedkov odporcovi na výkon podnikania, tak ako to má na mysli dvojaké označenie povinného vyplnené v predtlačí textu zmluvy o úvere, nie je v konaní preukázaný a dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku (majúcu za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný a teda nespotrebitel'ský úver majúci sa takto riadiť výlučne úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku), teda veriteľa. Bezpečným preukázaním tejto skutočnosti pritom nemôže byť len dvojaké označenie odporcu, dokonca ani všeobecný údaj o uzavretí zmluvy o poskytnutí úveru na výkon podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je zamestnanie, povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto zamestnaním, povolaním, či predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy malo. Navrhovateľ však takúto skutočnosť v samotnom návrhu neuvádzal ani nepreukazoval, preto súd konštatoval, že vymedzenie účelu poskytnutia úveru v konkrétnej veci formou dvojakého označenia dlžníka v spojení s nedostatkom akýchkoľvek ďalších dôkazov zo strany navrhovateľa má rovnaký dopad, ako keby v zmluve nebol jej účel vymedzený vôbec, t. j. súd na vec musel aplikovať i ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebitel'ských úveroch.

Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola dňa 18.04.2012 uzavretá zmluva o pôžičke, na základe ktorej veriteľ poskytol odporcovi pôžičku v sume 240 eur, ktorú sa odporca zaviazal splatiť v 12-tich mesačných splátkach po 20,58 eur; pôžička bola úročená ročnou úrokovou sadzbou 76,08 %. Nakoľko odporca neplatil riadne a včas dohodnuté splátky úveru, právny predchodca navrhovateľa ho podaním zo dňa 26.09.2012 označeným ako predžalobná upomienka vyzval na zaplatenie celkovej istiny vo výške 255,20 eur v lehote do 3 dní od doručenia tejto výzvy, ktorá bola odporcovi doručená dňa 20.10.2012.

Písomné vyhotovenie predmetnej zmluvy o pôžičke zo dňa 18.04.2012 neobsahuje náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2, písm. c), písm. f), písm. k) a písm. x) zák. č. 129/2010 Z.z.. V zmluve totiž nie je uvedená adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Uvedený údaj musí byť v zmluve obligatórne osobitne uvedený, a nemožno ho zamieňať resp. nahrádzať identifikačnými údajmi veriteľa, ktoré ho identifikujú ako zmluvnú stranu danej zmluvy. Zároveň zmluva neobsahuje ani dátum splatnosti úveru, z ktorého by bol nesporne a jednoznačne určiteľný - vypočítateľný dátum splatnosti poslednej splátky. Na splnenie tejto povinnej náležitosti nepostačuje len to, že v niektorých prípadoch je možné vypočítať si dátum konečnej splatnosti z obsahu celej úverovej zmluvy resp. všeobecných obchodných podmienok, keďže zákonodarca v citovanom ustanovení výslovne vyžaduje, aby údaj o konečnej splatnosti bol v zmluve o spotrebitel'skom úvere uvedený ako jej samostatná náležitosť.

V predmetnej úverovej zmluve absentuje zároveň uvedenie sumy, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebitel'ského práva zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebitel'ských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebitel'ského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky), čo je navzdory odchylnosti takejto úpravy (úročenia spotrebitel'ských úverov od úročenia úverov všeobecne) práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa (ktorý by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť). Zároveň zmluva neobsahuje údaj o názve a adrese príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 zák. č. 129/2010 Z.z.

Pre absenciu týchto podstatných údajov v zmluve o spotrebitel'skom úvere je predmetný úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.

V danom prípade odporca čerpal pôžičku vo výške 240 eur, z ktorého doposiaľ zaplatil sumu 60 eur. Vo výške rozdielu medzi poskytnutým úverom a odporcom celkovo splatenou čiastkou súd preto považoval podaný návrh za dôvodný a uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi nesplatenú časť pôžičky vo výške 180 eur, keďže v zmysle vyššie uvedeného je potrebné predmetnú pôžičku považovať za

bezúročnú a bez poplatkov. Súčasne súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi z dlžnej sumy aj úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka od 24.10.2012 t.j. po uplynutí 3-dňovej lehoty na plnenie, uvedenej v predžalobnej upomienke - zosplatnení, ktorá bola odporcovi doručená 20.10.2012.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplata sumy 262,97 eur s príslušenstvom. Súd vyhovel podanému návrhu v časti o zaplata sumy 180 eur s príslušenstvom a vo zvyšku podaný návrh ako nedôvodný zamietol. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ mal v konaní úspech v rozsahu 68,45 % a odporca bol úspešný v rozsahu 31,55 %. Po odpočítaní úspechu odporcu od úspechu navrhovateľa tak predstavuje výsledný úspech navrhovateľa v konaní 36,90 %.

V zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. súd preto priznal navrhovateľovi pomernú časť náhrady trov konania vo výške 6,09 eur titulom náhrady zaplata súdneho poplatku za návrh a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 26,54 eur. Trovy právneho zastúpenia navrhovateľa podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. pozostávali z dvoch úkonov právnej pomoci po 21,58 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd), 2 x režijný paušál po 8,39 eur + 20 % DPH.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.